

Biznesa izglītības biedrība **Junior Achievement – Young Enterprise Latvija** reģ., nr. 50008014301, turpmāk tekstā – **JA Latvija**, tās izpilddirektora Jāņa Krievāna personā, kurš rīkojas saskaņā ar statūtiem, no vienas puses, un

(mācību iestādes nosaukums) _____,

tās (amata nosaukums) _____ (vārds, uzvārds) _____ personā, turpmāk tekstā – **Skola**, no otras puses, vienojas par JA Latvija ekonomiskās izglītības mācību programmu īstenošanu.

1. Līguma priekšmets.

- 1.1. Skola uzdod JA Latvija, un JA Latvija apņemas laika posmā no līguma slēgšanas brīža līdz **2021.gada 31.augustam** (2018./2019.m.g. - 2020./2021.m.g.) praktiskās biznesa izglītības programmas ietvaros nodrošināt pieeju JA Latvija mācību programmām un metodiskajiem materiāliem, skolai iegūstot tiesības praktizēt starptautiski atzītas Junior Achievement Worldwide mācību programmas un mācību līdzekļus.

2. Pušu tiesības un pienākumi.

- 2.1. **JA Latvija apņemas:**
 - 2.1.1. Nodrošināt pilnu programmu un projektu piedāvājumu mācību gadam atbilstoši *1. pielikumam* – “JA Latvija piedāvājums” un publikotajai informācijai mājas lapā www.jal.lv.
 - 2.1.2. Izsniegt skolai Sertifikātu kā JA Latvija dalībiskolai, kura īsteno uzņēmējspēju kompetenču attīstīšanu un pilnveidojošu praktiskās biznesa izglītības programmu.
 - 2.1.3. Nodrošināt starptautisko pieredzes apmaiņas braucienu izmaksu segšanu, ja Skolas skolēns vai skolotājs guvis atzinību JA Latvija programmu ietvaros savā novadā vai Latvijas mērogā, piešķirot to kā apbalvojumu.
 - 2.1.4. Nodrošināt pilnīgu vai daļēju ēdināšanas, transporta un naktsmitnes pakalpojumus programmu ietvaros, saskaņā ar katras JA Latvija programmas Nolikumu.
 - 2.1.5. Sniegt iespēju Latvijas un Starptautiska mēroga projektos, konkursos iegūt Balvas, Diplomus, Atzinības rakstus, Pateicības rakstus, kā arī mācību atlaides un apmaksātas studiju vietas Latvijas augstskolās saskaņā ar JA Latvija programmu Nolikumiem.
 - 2.1.6. Nodrošināt JA Latvija sertifikātus vidusskolas 12. klašu skolēniem (pēc skolas pilnvarotās personas iesnieguma), kuri trīs gadu laikā pilnībā apguvuši JA Latvija mācību programmas, kas nodrošina priekšrocības, iestājoties Latvijas augstskolās saskaņā ar JA Latvija un šo augstskolu Līgumiem.
 - 2.1.7. Savlaicīgi nodrošināt informāciju par aktuālākiem izglītojošiem pasākumiem, projektiem, apmācībām un Skolas skolēnu un pedagogu panākumiem JA Latvija programmu ietvaros, katru mēnesi izsūtīt *elektronisko avīzi* par JA Latvija īstenojamām programmām, projektiem un Valsts līmeņa konkursiem uz Līgumā norādīto Skolas pilnvaroto pārstāvi e-pastu.
 - 2.1.8. Pēc Skolas iniciatīvas nodrošināt atbalstu Skolas Krustvecāku uzrunāšanai, lai nepieciešamības gadījumā Skola varētu piesaistīt partnera - pašvaldības, uzņēmēju, vecāku padomes finansiālu un materiālu atbalstu JA Latvija programmu īstenošanā.
- 2.2. **Skola apņemas:**
 - 2.2.1. Nodrošināt skolā JA Latvija programmu īstenošanu visās izglītības pakāpēs kā uzņēmējspēju kompetenču attīstīšanas un pilnveidošanas programmu, informējot par šo programmu skolotājus, skolēnus, skolēnu vecākus.
 - 2.2.2. Nodrošināt ikvienam skolas skolotājam un skolēnam iespēju piedalīties JA Latvija piedāvātajās programmās mācību gada ietvaros, atbilstoši līguma 1.1. punktā minētajam sadarbības līguma termiņam.
 - 2.2.3. Nodrošināt JA Latvija sagatavoto un Skolai elektroniski un pa pastu iesūtīto informāciju par JA Latvija programmām, dalības iespējām Skolas skolotājiem un skolēniem, informējot pedagogus, skolēnu padomes un pašvaldības Skolas rīkotajās sanāksmēs.
 - 2.2.4. Skolēniem un skolotājiem piesakoties konkrētai JA Latvija programmai vai pasākumam vai konkursam, atbildīgi tam sagatavoties, ievērojot programmas Nolikuma prasības. Kā arī savlaicīgi (vismaz 3 darba dienas pirms pasākuma) informēt JA Latvija, ja ārējo vai iekšējo apstākļu rezultātā dalība pasākumā nav iespējama.
 - 2.2.5. Līdz 1. jūlijam Skolas skolotājs apņemas sagatavot un iesniegt atskaiti par skolēnu dalību JA Latvija programmās, aizpildot atskaites formu JA Latvija mājas lapā www.jal.lv.

3. Līguma summa un tās samaksas kārtība.

- 3.1. Par līgumā paredzēto JA Latvija praktiskās programmas īstenošanu **vidusskolas** programmā (ieskaitot pamatskolas programmu) Skola **par vienu mācību gadu maksā JA Latvija atlīdzību EUR 240.00** (divi simti četrdesmit eiro un 00 centi), neieskaitot PVN 21% apmērā, turpmāk tekstā – Līguma summa.
- 3.2. Par līgumā paredzēto JA Latvija praktiskās programmas īstenošanu **pamatskolas** grupā Skola par vienu mācību gadu maksā JA Latvija atlīdzību **EUR 125.00** (viens simts divdesmit pieci eiro un 00 centi), neieskaitot PVN 21% apmērā, turpmāk tekstā – Līguma summa.
- 3.3. Pie nosacījuma, ja skola slēdz sadarbības līgumu par trīs mācību gadiem, JA Latvija katra nākamā mācību gada sākumā, septembra mēnesī, izsūta uz skolu sagatavotu rēķinu par dalību JA Latvija programmā par tekošo mācību gadu. Līdz ar sadarbības līguma termiņa izbeigšanos, sadarbības līgums ir jāslēdz atkārtoti.
- 3.4. Pie nosacījuma, ka skola piesaista Ziedotāju (Skolas Krustvecāku), JA Latvija ar Ziedotāju slēdz mērķziedojuma līgumu par 3.1. un 3.2. punktā minēto atlīdzības summu, nepiemērojot PVN likmi saskaņā ar JA Latvija piešķirto sabiedriskā labuma statusu.
- 3.5. JA Latvija piešķir 10% atlaidi dalības maksai lojalitātes programmā iekļautajai mācību iestādei, atlaide tiek norādīta rēķinā.
- 3.6. Skola apņemas veikt maksājumu **10 (desmit) darba dienu laikā** no JA Latvija rēķina saņemšanas brīža.
- 3.7. Pusēm abpusēji rakstiski vienojoties, ir iespēja mainīt apmaksas kārtību un termiņu.

4. Līguma darbības termiņš un Līguma izbeigšana.

- 4.1. Līgums stājas spēkā no tā abu pušu parakstīšanas brīža un ir spēkā līdz 1.1. punktā minētajam periodam.
- 4.2. Puses var izbeigt Līgumu pirms nākamā mācību gada termiņa iestāšanās, rakstveidā par to vienojoties līdz tekošā gada 31.augustam noslēgtā termiņa ietvaros.

5. Konfidencialitāte.

- 5.1. Puses piekrīt, ka šā līguma rezultātā iegūtā informācija (mācību materiāli, metodiskie norādījumi, tematiskās prezentācijas, Programmu nolikumi u.c.) par otru pusi, kur viena Puse iegūst no otras Puses mutiski, vizuāli, rakstiski, elektroniski vai citā veidā, ir konfidenciala un nav izpaužama trešajām personām. Puses apņemas ievērot konfidencialitāti attiecībā uz minēto informāciju, neatklājot to vai tās daļu trešajām personām bez rakstveidā izteiktas otras Puses piekrišanas.
- 5.2. Konfidencialo informāciju drīkst darīt zināmu valsts iestādēm un amatpersonām, ja tas nepieciešams šo iestāžu normatīvajos aktos noteikto funkciju veikšanai un ja pieprasītāja iestāde atsaucas uz normatīvo aktu un normatīvais akts šādu ziņu pieprasīšanu atļauj.

6. Personas datu aizsardzība

- 6.1. Puses apliecina, ka tās ir informētas, ka vienas Puses iesniegtos personas datus, ja tas nepieciešams Līguma izpildei drīkst apstrādāt saskaņā ar Līguma priekšmetu uz Līguma darbības termiņu un saskaņā ar spēkā esošo tiesību aktu prasībām.
- 6.2. Skola nodrošina līguma priekšmeta izmantošanā iesaistīto personu informēšanu par personas datu apstrādāšanu saskaņā ar spēkā esošo tiesību aktu prasībām.
- 6.3. Lai iepazītos ar JA Latvija Privātuma Politiku, kurā ir iekļauta informācija par personas datu apstrādi, glabāšanas ilgumu, piekļuvi, saņemšanu un dzēšanu, apmeklējiet mājas lapu www.jal.lv.

7. Citi noteikumi.

- 7.1. Visas nesaskaņas starp pusēm tiek risinātas savstarpēju pārrunu ceļā, bet, ja vienošanās netiek panākta, LR likumdošanā noteiktajā kārtībā.
- 7.2. Jebkādas izmaiņas šajā Līgumā iespējamas tikai pēc abpusēji parakstītas vienošanās.
- 7.3. Ja kāda no pusēm konstatē, ka kāds no Līgumā minētajiem noteikumiem tiek pārkāpts, Puses rakstiski var vienoties par Līguma izbeigšanu.
- 7.4. JA Latvija patur iespēju par konkrētiem noteikumu pārkāpumiem, ar kuriem dalībnieki iepazīstas projektu gaitā, izslēgt no programmas konkrētus skolēnus un skolotājus, liedzot iespēju izmantot Līguma 2.1. punktā minētos piedāvājumus.
- 7.5. Līgums ir sastādīts uz 5 (piecām) lapām, parakstīts divos eksemplāros, abiem eksemplāriem ir vienāds juridisks spēks, un tie ir izsniegti pa vienam katrai no pusēm.

8. Skolas pilnvarotās personas. (Jānorāda direktors un vismaz viens skolotājs/konsultants)

Vārds, Uzvārds	Tālrunis	E-pasts (aizpildāms obligāti)
Direktors		
Skolas lietvedis		
Skolotājs/konsultants		
Skolotājs/konsultants		
Skolotājs/konsultants		
Skolotājs/konsultants		

9. Papildinformācija par izglītības iestādi

- 9.1. Audzēkņu skaits skolā/mācību iestādē _____ vidusskolas programmā; _____ pamatskolas programmā (aizpildāms obligāti)
 Skolotāju/pasniedzēju skaits skolā/ mācību iestādē _____ (aizpildāms obligāti)
 Vai līgumā paredzēto JA Latvija praktiskās programmas īstenošanu vidusskolas programmā plāno izmantot arī pamatskolas programmā ieskaitot Jā Nē (Aizpildāms tikai vidusskolas programmām)
- 9.2. Skolas pilnvarotajai personai aktuālo skolēnu/skolotāju skaitu katrā mācību gada sākumā līdz 30.septembrim nosūtīt uz jal@jal.lv

9. **Maksātājs** **Ziedotājs.** (Aizpildāms, ja atšķiras no Līguma slēdzēja, atzīmēt ar X)

(Nosaukums)	(Reģistrācijas Nr.)
(Adrese)	(Banka) (Konta Nr.)
(Kontaktpersonas ieņemamais amats, vārds, uzvārds)	
(E-pasts)	(Kontakttālrunis)

10. Pušu rekvizīti.

Skola:

Skolas nosaukums

Adrese

Reģistrācijas Nr.

Banka

Konta Nr.

JA Latvija:

Junior Achievement – Young Enterprise Latvija

Ūdens iela 12-21, Rīga, LV-1007

Reģ.Nr. 50008014301

Banka: AS „Swedbank”

Konts: LV43HABA0551034239176

/ Jānis Krievāns /

Z.v.

Z.v.

JUNIOR ACHIEVEMENT LATVIJA PIEDĀVĀJUMS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM

2018./2019. mācību gadam

<p>Kas ir Junior Achievement Latvija?</p>	<p>Praktiskās biznesa un ekonomiskās izglītības programmas jauniešiem biedrība <i>Junior Achievement Latvija</i> ir nodrošinājusi kopš 1991. gada. <i>JA Latvija</i> ir viena no 37 JA Worldwide® tīkla biedriem. Eiropas Komisija atzinusi <i>JA Latvija</i> par vienīgo pozitīvo iniciatīvu Latvijā, kas ilgtermiņā un metodiski nodrošina jauniešiem uzņēmējdarbības izglītību. <i>JA Latvija</i> katru gadu nodrošina Eiropā aprobētu un Latvijas vajadzībām pielāgotu praktiskās biznesa izglītības programmu pieejamību aptuveni 80 000 skolēnu visā Latvijā, visos izglītības līmeņos. Biedrība nodrošina savu dalībnieku skolotājiem kvalifikācijas paaugstināšanas un tālākizglītības programmas gan Latvijā, gan ārzemēs. Uzņēmējdarbības izglītības politikas veidotājs Latvijā. Sadarbība ar IZM, EM, LDDK, LTRK, akadēmisko un uzņēmējdarbības vidi. Sabiedriskā labuma statuss par izglītības veicināšanu.</p>
<p>JA Latvija mērķis</p>	<p>Pilnveidot jauniešu zināšanas un prasmes uzņēmējdarbībā ar praktiskām metodēm visos izglītības līmeņos, lai radītu nākotnes starptautiskos līderus un nozaru ekspertus, kas paaugstinātu Latvijas konkurētspēju.</p>
<p>JA Latvija pamatprogrammas</p>	<ol style="list-style-type: none"> Finanšu prasība – Finanšu prasības ABC - metodiskie un mācību materiāli, konkursi “Mana vārdnīca”, “Biznesa pasaku konkurss”. Rezultāts: atbildīgs patērētājs. Karjeras izglītība – “Ēnu diena”, “Līderu programma”. Rezultāts: darba tirgum sagatavots un uzņēmīgs jaunietis. Uzņēmējdarbība – “Skolēnu mācību uzņēmumu programma”, Augstskolu Start up programma” un tiešsaistes simulācijas spēle TITAN. Rezultāts: nozares līderis vai jaunais uzņēmējs.
<p>JA Latvija SERTIFIKĀTS</p>	<p>Apliecina skolēna dalību JA Latvija programmās un apstiprina skolēna praktisko komerczinību kursa apguvi mārketingā, uzņēmējdarbībā, menedžmentā, grāmatvedībā, likumdošanā, lietvedībā un lietišķajā etiķetē. <i>JA Latvija</i> Sertifikātu var iegūt <i>JA Latvija</i> dalībnieku 12. klašu skolēni, kuri piedalījušies sekojošās <i>JA Latvija</i> programmu aktivitātēs:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ēnu diena (vienu reizi 3 gados); Biznesa simulācijas spēle TITAN (spēlēja skolas, valsts vai Eiropas līmenī vienu reizi 3 gados); Programma Skolēnu mācību uzņēmumi (SMU) - SMU dibināšana (biznesa plāna izstrāde), SMU darbība (dalība SMU skolas, reģionālajos, valsts mēroga gadatirgos), SMU likvidācija (izveidota un apstiprināta SMU likvidācijas atskaite). Viens SMU 3 gados. <p>Sertifikāts sniedz priekšrocības un tiek pozitīvi vērtēts šādās Latvijas augstskolās:</p> <ol style="list-style-type: none"> Latvijas Universitātē - studiju maksas atlaide 50% apmērā no pirmā studiju gada studiju maksas LU Ekonomikas un vadības fakultātes bakalaura vai profesionālā bakalaura studiju programmās; Rīga Business School - sniedz priekšrocības un tiek pozitīvi vērtēts; Biznesa augstskolā Turība - studiju maksas atlaide 50% apmērā pirmajā studiju gadā bakalaura un profesionālā bakalaura studiju maksas programmā; Rīgas Ekonomikas augstskolā - sniedz priekšrocības un tiek pozitīvi vērtēts; Banku Augstskolā - studiju maksas atlaide 10% no pirmā semestra maksas visās 1. līmeņa un profesionālā bakalaura studiju programmās; Daugavpils Universitātē - sniedz priekšrocības un tiek pozitīvi vērtēts. Liepājas universitātē - sniedz priekšrocības un tiek pozitīvi vērtēts (saskaņošanā).
<p>Skolēni</p>	<p><i>JA Latvija</i> programmās piedalās vispārīgā izglītībā esošo 1.-12. klašu skolēni un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi un Latvijas augstskolu studenti. Kvalitatīva uzņēmējdarbības izglītība jauniešiem ar iegūtu pieredzi <i>JA Latvija</i> programmās: attīstīta biznesa lēmumu ietekmējošo ekonomisko principu un ētisko standartu izpratne; veicinātas atbilstošās dzīves, studiju un lēmumu pieņemšanas prasmes; izpētītas profesiju izvēles iespējas, patērēšanas aspekti un citas personīgās ekonomikas jomas; iedota “tieša” pieredze uzņēmuma vadīšanā; dota iespēja skolēnam sadarboties ar biznesa pārstāvi.</p>
<p>Skolotāji</p>	<p>Par <i>JA Latvija</i> programmu īstenotāju var būt jebkurš vispārējās vai profesionālās izglītības pedagogs, kuram piemīt uzņēmība un atbildība par Latvijas ekonomisko attīstību un labklājību. <i>JA Latvija</i> dalībnieku skolotājs ir viens no praktiskās biznesa izglītības svarīgākajiem faktoriem. Vislabākās sekmes <i>JA Latvija</i> programmu īstenošanā būs tad, ja skolotāji skaidri izpratīs katru savu īpašo lomu un pienākumus, lai panāktu vēlamo rezultātu jauniešu uzņēmējdarbības kompetenču attīstīšanā un pilnveidošanā. Skolotājs savu kvalifikāciju pilnveido <i>JA Latvija</i> rīkotajos semināros, A līmeņa tālākizglītības kursos, apmācībās, kā arī praktiski darbojoties ar skolēniem <i>JA Latvija</i> programmās un piedaloties <i>JA Latvija</i> programmas konkursos, pasākumos, izstādēs, gadatirgos, meistarklasēs, starptautiskās apmācībās un konferencēs. Pedagogi saņem A līmeņa tālākizglītības 12 - 36 stundu Apliecību un Starptautiskos sertifikātus, kā arī rekomendējošas vēstules pēc pieprasījuma, kas apliecina dalību starptautiskā organizācijā un <i>JA Latvija</i> organizētajās konferencēs un semināros.</p>
<p>Pašvaldības</p>	<p>Uzņēmējdarbības izglītības pieejamība visas skolās visās izglītības pakāpēs. Ieguvumi: risina jauniešu bezdarba problēmu, mazina emigrāciju, veicina mazo uzņēmumu rašanos novadā, audzina jauno uzņēmēju paaudzi. Rekomendējam slēgt kopēju līgumu pašvaldībai par visām skolām, kas atrodas pašvaldības teritorijā. Slēdzot līgumu vienam mācību gadam, tiek piemērota 10% atlaide, bet ilgtermiņa sadarbībai trīs gadu garumā tiek piemērota 15-20% atlaide. Dalības maksa, skolām individuāli iesaistoties, vienas skolas visiem skolēniem un skolotājiem par pieeju visām <i>JA Latvija</i> programmām, tai skaitā metodiskajiem materiāliem, skolotāju apmācībām un A līmeņa tālākizglītības kursiem, viena mācību gada ietvaros ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> 125 EUR + PVN vienai pamatzglītības iestādei. 240 EUR + PVN vienai vidējās izglītības iestādei vai profesionālajai izglītības iestādei Papildus izmaksas programmas realizēšanai: <ol style="list-style-type: none"> skolēnu dalības nodrošināšana pasākumos – semināros, gadatirgos u.c. (transporta, ēdināšana); 1 – 2 skolotāju – fakultatīva vai interešu izglītības vadītāju darba samaksas; reģionālā gadatirgos organizēšanas izmaksas.

UZŅĒMĒJDARBĪBA	<p>JA Latvija Uzņēmējdarbības iedvesmas konference 2018 - #Uzdriks ties uzvarēt! 2018. gada 15. oktobris</p>	<p>Kīpsalas izstāžu halle Nr. 1, Kīpsalas iela 8, Rīga. Par konferenci: Konference <i>Uzdriks ties uzvarēt</i> vienkopus pulcē gan jaunos uzņēmējus, gan dažādu nozaru ekspertus, kuri dalās pieredzē un ieteikumos par pirmajiem soļiem uzņēmējdarbībā, tai skaitā komunikāciju un iespējām tikt pamanītiem. 2500 dalībnieki no Latvijas skolām aicināti uz konferenci. Pasākuma mērķis ir mudināt Latvijas jauniešus pievērsties uzņēmējdarbībai. <i>JA Latvija</i> īstenotās programmas ir stabils atspēriena punkts uzņēmējdarbības uzsākšanai, par ko liecina tas, ka katru gadu daļa skolēnu mācību uzņēmumu pārtop reālos uzņēmumos, kas gūst panākumus ne vien Latvijas, bet arī Eiropas mērogā. Pieteikšanās www.jal.lv no 19.septembra, 2018</p>
	<p>Pamatprogramma un mācību metode</p> <p>SKOLĒNU MĀCĪBU UZŅĒMUMI (SMU) (4.-12.klašu skolēniem)</p> <p>Īstenojamais laiks - visa mācību gada laikā</p>	<p>Par programmu: Skolēnu mācību uzņēmums (SMU) ir skolēnu veidots un vadīts mācību uzņēmums, kas mācību nolūkos darbojas reālā vidē. Skolēnu mācību uzņēmumiem nav juridiska statusa - tos Latvijā pārstāv tikai <i>Junior Achievement Latvija (JA Latvija)</i>, kura ir <i>Junior Achievement Worldwide</i> Skolēnu mācību uzņēmumu licences īpašniece. SMU konsultē un atbalsta skolotāji/SMU konsultanti. Skolēni veido komandu, ģenerē radošas un inovatīvas idejas, sadala atbildības un pienākumus, veido biznesa plānu, veic finanšu aprēķinus, mācās pieņemt stratēģiskus lēmumus, plāno ražošanas un pārdošanas procesus, veido reklāmas materiālus, mācās prezentēt un pārdot savu produktu <i>JA Latvija</i> un skolu organizētos gadatirgos/izstādēs visā Latvijā, mācās izvērtēt uzņēmuma darbību.</p> <p>Mērķis: jaunas uzņēmēju paaudzes veidošana, mācību procesā sasaistot teorētiskās zināšanas ar praksi.</p> <p>Izglītojoši pasākumi(semināri reģionos) un iespējas skolēniem un skolotājiem/konsultantiem: iespēja tiešsaistē saņemt konsultācijas no profesionāļiem par radošo ideju ģenerēšanu, biznesa plāna veidošanu, par SMU veidošanu un darbību, kā arī par citiem ar SMU saistītiem jautājumiem (<i>septembris, oktobris</i>); piedalīties iedvesmas konferencē (oktobris) par uzņēmējdarbības nozīmi Latvijas attīstībā, reģionāla mēroga gadatirgos CITS BAZĀRS un izstādēs (<i>novembris, decembris; februāris; marts</i>); 2 Valsts mēroga pasākumos CITS BAZĀRS (<i>decembris, marts</i>), Valsts mēroga konkursā – finālā Jauno uzņēmēju dienas 2019 (skolēniem iespēja iegūt budžeta vietas augstskolās) (<i>aprīlis/maijs</i>); Starptautiskajā SMU festivālā Latvijā (<i>aprīlis</i>), Eiropas SMU finālā (<i>jūlijs</i>), kā arī citos Starptautiskos SMU gadatirgos un konferencēs skolēniem. Skolēnu un skolotāju dalība starptautiskos, ar SMU saistītos projektos. SMU programmas ietvaros vidusskolēniem ir iespēja apgūt biznesa vadības sistēmas „HansaWorld Latvija”.</p> <p>Iespējas skolai: sadarbības partneri citās ES valstīs dažādu projektu ietvaros. Visa mācību gada garumā skolēniem un skolotājiem/konsultantiem ir iespēja saņemt praktiķu, uzņēmēju vai sadarbības augstskolu pēdējo kursu studentu-mentorū konsultācijas klātienē un semināros. Labākajam skolotājam/SMU konsultantam piešķir titulu Gada labākais uzņēmējdarbības skolotājs. Izvērtēšanā svarīgākais ir SMU izaugsme gan kvalitatīvi, gan kvantitatīvi, reģionālo CITS BAZĀRS organizēšana (maijs, 2019).</p> <p>Attīstītās uzņēmējspējas/kompetences - cilvēka personisko dotību un īpašību kopums, kas nodrošina sekmīgu uzņēmējdarbību. Ietver jaunrades un jauninājumu ieviešanas spējas, kontaktēšanās, organizatoriskās un projektu vadīšanas spējas, spēju riskēt, uzņēmīgumu, lai savas idejas īstenotu darbībā. Attīsta un pilnveido uzņēmējdarbības uzsākšanas un īstenošanas prasmi, komunikācijas prasmi, finanšu prātību, laika plānošanas prasmi u.c.</p>
FINANŠU PRĀTĪBA	<p>TIEŠSAISTES BIZNESĀ SIMULĀCIJAS SPĒLE TITAN (10.-12.klašu skolēniem)</p> <p>Īstenojamais laiks - novembris 2018 - maijs 2019</p>	<p>Par spēli: TITAN ir jauniešu komandas tiešsaistē izspēlēta biznesa vadīšanas simulācija, attīstot uzņēmējdarbības vadīšanas iemaņas. Vairāku spēles kārtu laikā skolēnu komandas tiešsaistē ierobežotā laika posmā pieņem lēmumus par sava produkta cenu un piedāvājumu, mārketinga, kapitāla, izpētes un attīstības ieguldījumiem, kas nestu vislielāko ieguvumu. Valsts līmeņa finālistiem ir dota iespēja veidot spēles stratēģijas prezentāciju.</p> <p>Mērķis: sekmēt skolēnu izpratni par uzņēmējdarbības organizācijas un finansēšanas pamatprincipiem, saistot teorētiskās zināšanas ar praksi.</p> <p>Izglītojoši pasākumi un iespējas skolēniem un skolotājiem/konsultantiem: reģionālajos semināros par biznesa vadību, stratēģisko domāšanu, lēmumu pieņemšanu un spēles praktiskā apmācība; dalība skolas, reģiona un Valsts mēroga sacensībās.</p> <p>Attīstītās prasmes/kompetences: informācijas analīze, kritiskā domāšana, lēmumu pieņemšana, matemātiskās iemaņas, plānošana, grupu darbs, finanšu prātība, riska faktoru un rentabilitātes novērtēšanas kompetence.</p>
	<p>MANA VĀRDNĪCIŅA (1.-4.klašu skolēniem)</p> <p>Īstenojamais laiks - novembris 2018 - maijs 2019</p>	<p>Par konkursu: sākumskolas skolēni kopā ar saviem vecākiem un vecvecākiem veido vārdnīcu ar saviem skaidrojumiem dažādiem ekonomiskajiem terminiem un jēdzieniem.</p> <p>Mērķis: rosināt sākumskolas skolēnu ieinteresētību un izpratni ekonomikas pamatjautājumos, izprotot terminu un jēdzienu nozīmi.</p> <p>Pasākumi skolēniem un skolotājiem/konsultantiem: Valsts mēroga finālisti piedalās apbalvošanas ceremonijā Latvijas Bankā.</p> <p>Attīstītās jaunas prasmes/kompetences, piemēram, kopīga darba veikšana, vadības zināšanas, noformēšana, kā arī skolēni mācās uzņemties atbildību, izziņas prasmes, kas mudina pārbaudīt teorijas un definīcijas, izpētīt to pielietojanu dzīvē, kā arī attīsta finanšu prātību. Tas ir ideāls sagatavošanās posms darba dzīvei.</p> <p>Par konkursu: pamatskolas skolēni raksta biznesa pasakas ar laimīgām beigām.</p>
	<p>BIZNESĀ PASAKU KONKURSS (4.-9. klašu skolēniem)</p> <p>Īstenojamais laiks - novembris 2018 - maijs 2019</p>	<p>Mērķis: rosināt skolēnu apzināties sevi kā nākamā uzņēmēju, apgūt ekonomiskās likumsakarības, lai spētu darboties dažādās ikdienas dzīves situācijās, attīstīt pilsoniskās aktivitātes prasmes.</p> <p>Pasākumi skolēniem un skolotājiem/konsultantiem: Valsts mēroga finālisti piedalās apbalvošanas ceremonijā.</p> <p>Attīstītās prasmes/kompetences: jaunrades, kontaktēšanās, komunikācijas, prezentācijas prasmes, uzņēmīgums, finanšu prātība.</p>

KARJERA	<p>ĒNU DIENA (1.-12. klašu skolēniem)</p> <p>Īstenojamais laiks - sagatavošanās mācību gada laikā ar Ēnu dienu 13.februārī, 2019</p>	<p>Par karjeras izglītības programmu: Ēnu diena ir visā pasaulē populārs skolēnu profesionālās orientācijas pasākums. Ēnu dienas laikā skolēniem iespēja apmeklēt kādu noteiktu darba vietu un vērot praktiski uzņēmēja/profesionāļa darbu, izzinot nozares īpatnības. Skolēni, izmantojot platformu www.enudiena.lv, piesakās JA Latvija piedāvātām vakancēm, vairāk kā 1000 Latvijas organizācijās vai uzņēmumos. Iespēja apmeklēt klašu ekskursijas uz uzņēmumiem visa mācību gada garumā.</p> <p>Mērķis: veicināt skolēnos radošo potenciālu un uzņēmējspējas jau no pirmajiem skolas gadiem.</p> <p>Attīstītās prasmes/kompetences: prezentācijas un sevis pierādīšanas prasmes, spēja sadarboties, nebaidīšanās kļūdīties, sevis pārbaudīšana, argumentēta kritizēšana, lēmumu pieņemšana, problēmu risināšana, prioritāšu noteikšana, karjeras iespēju apjaušana, nākotnes plānošana.</p>
	<p>LĪDERU PROGRAMMA VIDUSSKOLĒNIEM (10.-12.klašu skolēniem)</p> <p>Īstenojamais laiks - septembris 2018- septembris 2019</p>	<p>Par programmu: JA Latvija Līderu programma ir piemērota JA Latvija vidusskolas praktiskās uzņēmējdarbības programmu dalībniekiem, kuri sasnieguši būtiskus rezultātus uzņēmējdarbības, finanšu prasmes un karjeras programmās.</p> <p>Mērķis: JA Latvija Līderu programma ir mērķtiecīga talantīgu JA Latvija programmu dalībnieku atlase viņu zināšanu, prasmju un iemaņu, radošo spēju pilnveidošanai, lai jaunie līderi pēc programmas absolvēšanas veicinātu Latvijas tautsaimniecības attīstību atbilstoši ekonomikai Latvijā, Eiropā un pasaulē.</p> <p>Attīstītās prasmes/kompetences: nākotnes starptautiskais līderis un nozaru eksperts, kurš darbojas konkrētā nozarē, lai paaugstinātu Latvijas konkurētspēju. JA Latvija Līderim piemīt ne tikai līderības iezīmes, bet arī emocionālā inteliģence. Līdera priekšnoteikums ietver 5 komponentus - pašapziņa, paškontrolē, motivācija, empātija un sociālās iemaņas.</p>
<p>SKOLOTĀJU A LĪMEŅĀ TĀLĀKIZGLĪTĪBAS KURSI (visu mācību priekšmetu skolotājiem)</p> <p>Īstenojamais laiks – visa mācību gada garumā; 1-3 moduļi (12 - 36h)</p>	<p>Par kursiem: skolotāji piedalās JA Latvija sadarbībā ar augstskolām organizētos A-līmeņa tālākizglītības kursus, kuros iegūst informāciju par aktuālāko uzņēmējdarbībā, gan gūst iespēju darboties praktiski SMU veidošanas darbnīcās, kā arī attīsta un papildina savas metodiskās iemaņas darbā ar skolēniem. Programmu iesakām apgūt visu mācību priekšmetu pasniedzējiem visās izglītības pakāpēs – tā sagatavos pedagogus motivēt izglītojamos uzsākt savu uzņēmējdarbību dažādās tautsaimniecības nozarēs.</p> <p>Pedagogiem ir iespēja radoši darboties, satikties ar citiem pedagogiem Latvijā un ārvalstīs, pilnveidojot savas iemaņas un prasmes uzņēmējdarbības spēju kompetencēs, saņemt rekomendācijas skolotāju kvalitātes pakāpes novērtēšanā reģionu skolās. Pedagogi būs ziņošie jauniešu konsultēšanā skolas vidē par uzņēmējdarbības uzsākšanu.</p> <p>Mērķis: dažādu mācību priekšmetu un izglītības pakāpju skolotāju ekonomisko un uzņēmējdarbības zināšanu un prasmju papildināšana, izmantojot Skolēnu mācību uzņēmumus kā mācību metodi (sākumskolā, pamatskolā, vidusskolā).</p> <p>Programma: Skolēnu mācību uzņēmumu mentori SMU vadības, jauno un esošo skolotāju atbalsta un pedagoģijas inovāciju ieviešanas jomās. Pilnveidota programma mentoru sagatavošanai izglītības iestādēs ar specializāciju SMU mentors.</p>	
<p>IZGLĪTOJOŠIE SEMINĀRI (skolēniem un skolotājiem Rīgā un reģionos)</p> <p>Īstenojamais laiks- augusts 2018 - decembris 2019</p>	<p>Par semināriem: skolēniem un skolotājiem tiek organizēti izglītojoši semināri, apmācības un konferences. Septembrī/oktobrī – ievadsemināri par SMU veidošanu un radošās darbnīcas inovatīvu ideju ģenerēšanai, biznesa simulācijas spēles TITAN praktiskā apmācība reģionos un Rīgā, oktobrī Uzņēmējdarbības ledvesmas konference Ķīpsalā, Rīgā un vebināri(oktobris-decembris).</p> <p>Mērķis: sekmēt inovatīvas uzņēmējdarbības attīstību Latvijā, kam piemīt izaugsmes potenciāls. Informēt, izglīt, iedvesmot dalībai praktiskās JA Latvija mācību programmās.</p>	
<p>STARPTAUTISKIE PROJEKTI (skolēniem un skolotājiem Rīgā un reģionos)</p> <p>Īstenojamais laiks – visa mācību gada garumā</p>	<p>Mērķis: popularizēt Eiropas valstu, tajā skaitā Latvijas, Skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) apmācību programmu, jauniešu radošās un inovatīvās idejas.</p> <p>Pasākumi: inovāciju nometnes; Enterprise Without borders – skolotāju apmācības/pieredzes apmaiņa praktisko mācību metožu īstenošanā; skolēnu uzņēmējdarbības apmācības nometne; Starptautiskās SMU izstādes, gadatirgi; starptautiskās JA Latvija Absolventu kluba biedru apmācības biznesa izglītības jomā; Eiropas SMU fināls. Skolu dalība ERASMUS+ projektā Sector Skills Alliances.</p>	
<p>PRAKTISKĀS EKONOMIKAS APGUVES MĀCĪBU UN METODISKIE MATERIĀLI</p>	<p>Mācību un metodiskie materiāli: interaktīvs, elektronisks materiāls (e-vidē) par Skolēnu mācību uzņēmumu veidošanu (vidusskolai, pamatskolai, skolotājiem, mentoriem), Skolēnu mācību uzņēmumu veidošana 7.- 9. klasei, Skolēnu mācību uzņēmumu veidošana 4.- 6. klasei, skolotāja metodiskie materiāli – Komerzciniņu paraugstandarts un programma, stundu plāni, kā arī katras stundas prezentācijas un izdales materiālu paraugi skolēnu mācību uzņēmumu veidošanā, video un prezentācijas no semināriem. Profesionālajām izglītības iestādēm piedāvājam Skolēnu mācību uzņēmumu dibināšanas un darbības metodiku: Modulārā profesionālās pilnveides programmu „Uzņēmējspēju attīstīšana un īstenošana skolēnu mācību uzņēmumos”.</p> <p>Metodiskie un mācību materiāli Sociālo zinību apguvei no 1. līdz 9. klasei. Mācību materiāli skolēniem paredzēti ekonomikas apguvei praktiskās nodarbībās sociālo zinību stundās vai fakultatīvos. Skolotāju metodika tēmu apguvei paskaidro un papildina skolēnu darba burtnīcu saturu.</p>	

Papildus dalības iespējas:

- **JA Latvija Skolotāju klubs** – www.jal.lv reģistrēti vairāk kā 300 skolotāji no visas Latvijas. Skolotāju Klubs ir izveidots ilgstošai darbībai ar nolūku veicināt ekonomisko domu un ilgtermiņa tautsaimniecības attīstību Latvijā. Skolotāju Klubs sekmē jauniešu izpratni par uzņēmējspēju nozīmi, sabiedrisko norišu jautājumiem, rosina jauniešus savu darbību veltīt šo jautājumu popularizēšanai tuvākajā apkārtnē, veido jauniešus par sabiedriski darbīgiem savas tautas, valsts un sabiedrības locekļiem.
- **JA Latvija Brīvprātīgo klubs** – sniedz iespēju jauniešiem projektos piedalīties ne tikai kā dalībniekiem, bet arī kā organizatoriem. Dalība Brīvprātīgo klubā nozīmē iespēju iegūt pieredzi projektu vadībā, pasākumu organizēšanā, iepazīties ar aktīviem un uzņēmīgiem vienaudžiem. kā arī iegūt rekomendācijas no vadošajiem Latvijas uzņēmējiem.
- **JA Latvija Absolventu klubs** – sniedz iespēju turpināt sadarbību ar JA Latvija arī pēc skolas absolvēšanas. Tā ir iespēja dalīties ar savām zināšanām un pieredzi, piedalīties vietēja un starptautiska mēroga semināros un konferencēs, kļūt par mentoru citiem, kā arī iegūt jaunus kontaktus.